नेपाल गजेट

भाग २

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ११] काठमाडौं फाल्गुन १६गते २०१८ साल [अतिरिक्ताङ्क४२[ख]

श्री ५ को सरकार

कानून तथा न्याय मन्त्रालय

श्री ५ महाराजाधिराजबाट बनाइबक्सेको तल लेखिए बमोजिमको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

२०१८ सालको ऐन नं. ४१

स्वस्तिश्री गिरिराज चक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि विविध विरुदावली विराजमान मानोन्नत ओजस्विराजन्य प्रोज्ज्वल नेपाल तारा अति ओजस्वी त्रिभुवन प्रजातन्त्र श्रीपद ॐ रामपट्ट अतुल ज्योतिर्मय त्रिशक्तिपट्ट अतिप्रबल गोरखा दक्षिणबाहु महाधिपति फील्ड मार्शल र सर्वोच्च कम्याण्डर इन–चीफ श्रीमन्महाराजाधिराज श्री श्री श्री महाराज महेन्द्र वीर विक्रम जंङ्ग बहादुर शाहबहादुर शमशेर जङ्ग देवानाम् सदा समरविजयिनाम् ।

हवाई उडान कर असूल उपर गर्ने व्यवस्थाको निमित्त बनेको ऐन

प्रस्तावना:– आर्थिक ऐन, २०१८ ले हवाई उडानमा कर लगाउने व्यवस्था गरेको र त्यस्तो करको रकम असूल उपर गर्ने कार्यप्रणाली व्यवस्थित गर्नु वाञ्छनीय भएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट नेपाल अधिराज्यको संविधानको धारा ५५ अनुसार यो ऐन बनाइबक्सेको छ ।

(१)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अरू कागजपत्र र सूचनासमेत हवाई करपोरेशनको मालिकबाट झिकाउनुपछ र त्यस्तो लगत, निस्सा, बिल, सूचना म्यादभित्र दाखिल नगरेको भए यो ऐन बमोजिम जरिवाना गरी त्यस्तो लगत, निस्सा, बिल, सूचना दाखिल गर्न लिखित सूचना सम्बन्धित हवाई करपोरेशनको मालिकलाई दिनुपछ।

(४) स्थानीय कर अफिसरले महीना महीनाको असूल भएको र असूल हुन बाँकी करको फांटवारी महीना नाघेको तेस्रो हप्तासम्ममा श्री ५ को सरकारको कर विभागमा र एकाउण्टेण्ट जनरल अफिसमा पठाउनुपर्छ। एकाउण्टेण्ट जनरल अफिसमा त्यस्तो फांटवारी पठाउँदा सम्बन्धित हवाई करपोरेशनको मालिकबाट प्राप्त लगत निस्सा र बिलहरू पनि समावेश गरी पठाउनुपर्छ।

७. साँचो सूचना दिनेलाई इनाम:– यो ऐन बमोजिम लाग्ने कर छल्ने नियतले कसैले कुनै काम गरे गराएको कुराको सूचना दिने व्यक्तिलाई सो कुरा ठहर गराएपछि कसूरदारबाट असूल उपर भएको करको अंकको सयकडा २५ श्री ५ को सरकारको कर विभागका डाइरेक्टरका आदेशले इनामको रूपमा दिइने छ। त्यस्तो सूचना दिने व्यक्तिको नाम गोप्य राखिने छ।

८. जरिवाना:– (१) कुनै हवाई करपोरेशनको मालिकले यो ऐन बमोजिम यात्रुबाट असूल गर्नुपर्ने करको रकम असूल नगरेमा सो रकम स्थानीय कर अफिसरको आदेशले सोही हवाई करपोरेशनको मालिकबाट जरिवानाको रूपमा असूल गरिने छ।

(२) कुनै हवाई करपोरेशनको मालिकले यो ऐन बमोजिम दाखिल गर्नुपर्ने करको रकम म्यादभित्र दाखिल नगरेमा वा घटीपारी दाखिल गरेमा निजलाई कर अफिसरको आदेशले ने.रू. १ देखि ने.रू. १०००। सम्म जरिवाना हुनेछ र दाखिल नगरेको जति करको रकम पनि सरकारी बाँकी सरहको कारवाइ गरी असूल उपर गरिने छ।

(३) कुनै हवाई करपोरेशनको मालिकले यो ऐन बमोजिम स्थानीय कर अफिसर छेउ दाखिल गर्नुपर्ने लगठत, निस्सा, बिल वा सूचना म्यादभित्र दाखिल नगरेमा वा फरक पारी दाखिल गरेमा निजलाई स्थानीय कर अफिसरका आदेशले ने. रू. १। देखि ने. रू. १०००। सम्म जरिवाना हुनेछ।

(४) कुनै हवाई करपोरेशनको मालिकले यो ऐन बमोजिम स्थानीय कर अफिसर छेउ दाखिल गर्नुपर्ने लगत, निस्सा बिल वा सूचना म्यादभित्र दाखिल नगरेकोले स्थानीय कर अफिसरले सो दाखिल गर्न लिखित सूचना पठाएकोमा सो सूचना पाएको ३ दिनभित्र पनि दाखिल नगरेमा निजलाई सो दाखिल नगरेसम्म प्रतिदिन स्थानीय कर अफिसरका आदेशले ने. रू. ५० जरिवाना हुनेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

थान टिकट कुन कुन मितिको निमित्त बिक्री गरेको र सो बापत के कति करको रकम असूल गरेको हो स्पष्ट र ठीक ठीक रूपमा देखिने गरी आफ्नो दस्तखत र मिति हाली तीन प्रति बिल तयार गरी एक प्रति यात्रुलाई दिनुपर्छ र अर्को एक प्रति महीना भुक्तान भएको ३ दिनभित्र स्थानीय कर अफिसर छेउ दाखिल गर्नुपर्छ र बाँकी एक प्रति हवाई करपोरेशनको आफिसमा रेकर्डको लागि राख्नुपर्छ ।

(३) हवाई करपोरेशनको मालिकले महीना महीनामा असूल उपर गरेको करको रकम महीना महीनाको एकै मुष्ट महीना भुक्तान भएको ३ दिनभित्र श्री ५ को सरकारले नेपाल गजेटमा सूचना प्रकाशित गरी तोकिदिएको ठाउँमा दाखिल गरी त्यसको निस्सा र लगत सोही म्यादभित्र स्थानीय कर अफिसर छेउ दाखिल गर्नुपर्छ ।

(४) हवाई करपोरेशनको मालिकले के कति कुन उमेरको व्यक्तिलाई कुन कुन ठाउँको निमित्तको के कति थान टिकट कुन कुन मितिको निमित्त बिक्री गरेको र सो बापत के कति करको रकम असूल गरेको हो त्यसको हिसाब किताब र त्यसको बिलहरू सबै जुनसुकै बखत चेक जाँचको लागि दुरुस्त पारी राख्नुपर्छ र स्थानीय कर अफिसर वा निजको अफिसको अरू कर्मचारीले चेक जाँच गर्न आएको बखत विना रोकटोक चेक जाँच गर्न दिनुपर्छ ।

(५) यो ऐन वा यस अन्तर्गत बनेको नियम वा आदेशको प्रयोजनको निमित्त स्थानीय कर अफिसरले समय समयमा मागे बमोजिमको सूचना पनि हवाई करपोरेशनको मालिकले दिनुपर्छ ।

६. स्थानीय कर अफिसरको कर्तव्य र अधिकार:– (१) यो ऐन र यस अन्तर्गत बनेका नियम आदेशहरूको पालन भएको छ छैन बुझ्नको निमित्त स्थानीय कर अफिसरले आफै वा आफ्नो अफिसको कर्मचारीद्वारा पूर्व सूचना दिई जुनसुकै बखत पनि जुनसुकै हवाई करपोरेशनको भवन, अफिस, हवाई जहाज र त्यहाँको हिसाब किताब र सम्बन्धित अरू कागजपत्रहरूको चेक जांच गर्न सक्ने छ ।

(२) स्थानीय कर अफिसरले आफ्नो इलाका भित्रका सबै हवाई करपोरेशनले म्याद भित्र करको रकम श्री ५ को सरकारबाट तोकिएको ठाउँमा बुझाए नबुझाएको बुझ्दै गरी म्याद भित्र नबुझाएको भए यो ऐन बमोजिम जरिवाना गरी करको रकम सो तोकिएको ठाउँमा बुझाउन लिखित सूचना सम्बन्धित हवाई करपोरेशनको मालिकलाई दिनुपर्छ ।

(३) हवाई करपोरेशनको मालिकले म्यादभित्र स्थानीय कर अफिसर छेउ यो ऐन बमोजिम दाखिल गर्नुपर्ने लगत, निस्सा, बिल, सूचना म्यादभित्र दाखिल गरेको नगरेको बुझ्दै गरी दाखिल भएकोमा ठीक बेठीक जाँची आवश्यक भएमा

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१. संक्षिप्त नाम, विस्तार र प्रारम्भः– (१) यो ऐनको नाम हवाई उडान कर ऐन, २०१८ रहेको छ।

(२) यो ऐन नेपाल अधिराज्य भर लागू हुनेछ।

(३) यो ऐन २०१८ साल श्रावण ३० गतेदेखि प्रारम्भ भएको मानिने छ।

२. परिभाषाः– विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा––

(क) "यात्रु" भन्नाले नेपाल अधिराज्य भित्रको हवाई अड्डाबाट विदेशमा हवाई उडान गर्ने १२ वर्ष उमेर नाघेको व्यक्ति सम्झनु पर्छ।

(ख) "हवाई करपोरेशन" भन्नाले नेपाल अधिराज्य भित्रको हवाई अड्डाबाट हवाई जहाजद्वारा यात्रुहरूलाई विदेशमा ओसार्ने जिम्मा लिई हवाई यातायातको कारोवार गर्ने करपोरेशन, कम्पनी, एजेण्ट, फर्म वा व्यक्तिलाई समेत जनाउँछ।

(ग) "कुनै हवाई करपोरेशनको सम्बन्धमा मालिक भन्नाले सो करपोरेशनको कारोवारमा अन्तिम नियन्त्रण भएको व्यक्ति वा व्यक्तिहरू सम्झनु पर्छ र यो शब्दले त्यस्तो करपोरेशनको काम चलाउन मेनेजर वा मेनेजिङ्ग एजेण्ट नियुक्त भैराखेको भए निजलाई समेत जनाउंछ।"

(घ) "कर" भन्नाले यात्रु उपर लाग्ने हवाई उडान कर सम्झनु पर्छ।

(ङ) "कर अफिसर" भन्नाले यो ऐनको प्रयोजनको निमित्त श्री ५ को सरकारले नियुक्त गरेको कर अफिसर सम्झनु पर्छ।

३. कर असूल उपर गर्नेः– सालबसाली वा कुनै एक सालको निमित्त हवाई उडना कर लगाउने गरी कुनै ऐनबाट व्यवस्था भएमा त्यस्तो कर यो ऐन र यस अन्तर्गत बनेका नियम वा आदेश बमोजिम गरी असूल उपर गरिने छ।

४. हवाई करपोरेशनको मालिक मार्फत् कर बुझाउनेः– यात्रु पिच्छे लाग्ने करको रकम निज यात्रुले हवाई करपोरेशनको मालिकलाई टिकट खर्च भुक्तानी गर्दा साथसाथै दाखिल गर्नु गराउनु पर्छ।

५. हवाई करपोरेशनको मालिकको कर्तव्यः– (१) हवाई करपोरेशनको मालिकले यात्रुबाट टिकट खर्च असूल गर्दा निज उपर लाग्ने करको रकम पनि साथै असूल गरी लिनु पर्छ। पटक पटक यात्रुबाट असूल गर्नुपर्ने करको रकम पटक पटक पिच्छे असूल गरिसक्नु पर्छ। त्यस्तो करको रकम असूल गर्न बाँकी राखी यात्रुलाई हवाई जहाजको टिकट दिन हुँदैन।

(२) हवाई करपोरेशनको मालिकले उपदफा (१) बमोजिम टिकट खर्च र करको रकम असूल गर्दा के कति कुन उमेरको व्यक्तिलाई कहाँसम्म पुग्ने के कति

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(५) कुनै हवाई करपोरेशनको मालिकले वा अरू कुनै व्यक्तिले स्थानीय कर अफिसर वा निजको अफिसको अरू कर्मचारीलाई चेक जाँचको काममा बाधा दिएमा वा चेक जाँचको निमित्त त्यस्तो अफिसर वा कर्मचारीले मागेको हिसाब किताब वा अरू कागजपत्रहरू पेश नगरेमा वा झुट्टा हिसाब किताब वा कागजपत्रहरू पेश गरेमा निजलाई स्थानीय कर अफिसरका आदेशले ने. रू. १। देखि ने.रु. १०००। सम्म जरिवाना हुनेछ।

(६) दफा ७ अन्तर्गत सूचना दिंदा कुनै झुट्टा कुराको सूचना दिने व्यक्तिलाई स्थानीय कर अफिसरका आदेशले ने रू. १। देखि ने.रू. ५०। सम्म जरिवाना हुनेछ।

९. अपील:– दफा ८ अन्तर्गत स्थानीय कर अफिसरले दिएको जरिवानाको आदेशबाट मर्का पर्नेव्यक्तिले जरिवानाका आदेशको सूचना पाएका मितिले ३५ दिनभित्र आय र कर अदालतमा अपील गर्न सक्ने छ।

१०. कर नलाग्ने गर्ने वा माफी गर्ने श्री ५ को सरकारको अधिकार:– श्री ५ को सरकारले नेपाल गजेटमा सूचना प्रकाशित गरी कुनै खास व्यक्ति वा कुनै खास वर्गका व्यक्तिहरूको सम्बन्धमा हवाई उडान कर नलाग्ने गर्न वा माफी गर्न सक्ने छ।

११. नियम र आदेश बनाउने अधिकार:– यो ऐनको उद्देश्य कार्यान्वित गर्न श्री ५ को सरकारले नियम र आदेशहरू बनाउन सक्ने छ।

१२. बचाउ:– नेपाल अधिराज्यको संविधानको धारा ५५ को उपदफा (४) बमोजिम यो ऐन निष्कृय भएमा यो ऐनलाई कुनै अर्को नेपाल एनले खारेज गरे सरह मानी यो ऐन अन्तर्गत भए गरेका काम कुराहरूमा नेपाल कानून व्याख्या सम्बन्धी ऐन, २०१० को दफा ४ लागू हुनेछ।

लाल मोहर सदर मिति:– २०१८।११।१६।३. मा

आज्ञाले–
प्रद्युम्नलाल राजभण्डारी
श्री ५ को सरकारको सचिव,
कानन तथा न्याय मन्त्रालय।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।